

На основу чл.41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености (Сл.гласник РС бр.36/2009, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17- др. закон) чл.22 Статута града Крушевца ("Сл.лист града Крушевца"бр.15/18) и Мишљења Локалног савета за запошљавање града Крушевца бр.---/2024 од ---- --2024. године

Скупштина града Крушевца, на седници одржаној дана _____.године , донела је

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА

ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА 2025. ГОДИНУ

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Крушевца за 2025. годину (у даљем тексту ЛАПЗ) представља кључни инструмент локалне политике запошљавања који треба да послужи да се боље и детаљније сагледају проблеми, потребе и могућности локалног тржишта рада и припреми одговарајући сет мера подршке. Њиме су дефинисани циљеви и приоритети, односно утврђени програми и мере политике запошљавања који ће се реализовати у току 2025.године на територији града Крушевца.

Реч је о документу којим се дају одговори на питања какво је стање на тржишту рада, какве су перспективе и које су мере на располагању.

Правни основ за израду ЛАПЗ налази се у члану 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/2017 и 113/2017- др. закон) којим је дефинисано спровођење активне политике запошљавања на нивоу локалне самоуправе.

I АНАЛИЗА СТАЊА У ГРАДУ КРУШЕВЦУ

Анализом стања у граду Крушевцу могу се сагледати карактеристике друштвене, економске ситуације као и ситуација на тржишту рада.

1. ПОЛОЖАЈ И МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ КРУШЕВЦА

Град Крушевац се налази у централном делу Републике Србије. Захвата најјужнији део панонског обода и перипанонске Србије. Границе Крушевца су између 43°22'17" северне географске ширине, 21°9' и 21°34'8" источне географске дужине. Град лежи у долини Западне Мораве и Расине између планина Копаоник, Жељин и Јастребац, на површини од око 75 km².

По свом географском положају и условима за функцију саобраћајног средишта у односу на суседне општине, подручје Крушевца је покривено искључиво копненим комуникацијама. Углавном друмски саобраћај представља саобраћајни систем преко кога се подручје Крушевца повезује са осталим окружењем.

Један од главних саобраћајних коридора Е-75, повезује Југоисточну Европу и Западну Европу. Он дотиче субрегион Крушевца са североисточне стране. Такође, град је повезан са магистралним путем М-5, тј. Појате– Крушевац–Краљево, као и "Моравским коридором" - аутопут Појате-Прељина, што Граду даје једну нову димензију за раст и развој.

Моравски коридор, биће први дигитални ауто-пут у Србији. Укупна дужина износи 112 километара и обухвата три деонице: Појате – Крушевац (27,8 километара), Крушевац – Адрани (53,8 километара), Адрани – Прељина (30,6 километара). Саобраћајница ће повезати све веће градове централне Србије где живи више од пола милиона људи – Чачак, Краљево, Врњачка Бања, Трстеник, Крушевац, Сталаћ и Ћићевац, као и Коридор 10 и аутопут „Милош Велики“ (Коридор 11). Део прве деонице Појате-Крушевац је отворен крајем 2023.године. Деоница Крушевац-Краљево планирана је да се отвори крајем 2024.године.

Град Крушевац представља економски, административни, културни, здравствени, образовни, информативни и спортски центар од значаја за Расински округ, чије је седиште. Расински округ обухвата град Крушевац и општине Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац и Брус. Највећи део насеља се налази на надморској висини од 150 – 165 m.

Град Крушевац се граничи са општином Варварин на северу, са општинама Ражањ и Ћићевац на североистоку, са општином Алексинац на истоку, а са општинама Трстеник, Александровац и Брус на западу и југозападу.

Територија града Крушевца се простире на површини од 854 km², од чега градско са приградским насељима обухвата 73,78 km². Удаљеност Крушевца од Београда износи 196 km, а од Ниша 80 km.

Табела 1. Општи подаци о граду Крушевцу и Расинском округу

	Град Крушевац	Расински округ
Површина (km ²)	854	2.668
Укупан број насеља	101	296
Број градских насеља	1	6
Број осталих насеља	100	290
Број катастарских општина	92	286
Просечна величина катастарске општине (km ²)	8,45	9,01

Извор: Републички завод за статистику

2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ПРИКАЗ ГРАДА КРУШЕВЦА

2.1. Становништво

Број становника Расинског округа, према попису из 2022. године, је 208.087 становника, при чему 113.951 становника чине грађани Крушевца, што представља 54,76% становника Расинског округа.

Учешће становништва Града Крушевца старијег од 65 година, износи 24,46% док је удео младих до 24 године 22,85%. Радни контингент становништва (15-64 година), чини 70.786 становника или 62,12%.

Табела 2. Упоредни преглед броја становника

Број становника у Крушевцу	1961	1971	1981	1991	2002	2011	2022
	103.190	118.016	132.972	138.111	131.368	128.752	113.951

Извор: Републички завод за статистику

Табела 3. Становништво по старосним групама, полу и удео у укупном становништву

Године старости	Број становника			Удео %		
	Укупно	Мушко	Женско	Укупно	Мушко	Женско
0-14	15.297	7.959	7.338	13,43	14,38	12,53
15-19	6.105	3.203	2.902	5,36	5,78	4,95
20-24	5.854	2.279	2.875	5,14	5,38	4,91
25-29	5.856	3.022	2.834	5,14	5,46	4,84
30-34	6.004	3.097	2.907	5,27	5,59	4,96
35-39	7.196	3.659	3.537	6,31	6,61	6,04
40-44	7.986	3.971	4.015	7,01	7,17	6,86
45-49	8.715	4.341	4.374	7,65	7,84	7,47
50-54	7.696	3.752	3.944	6,75	6,77	6,73
55-64	15.374	7.233	8.141	13,49	13,06	13,90
65 и више	27.868	12.165	15.703	24,46	21,97	26,81
Укупно	113.951	55.381	58.570		48,60	51,40

Табела 4. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, попис 2022. године

	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Град Крушевац	у	98.371	1018	6087	19147	51799	6316	13831	173
	м	47.278	273	1612	8868	27249	2937	6245	173
	ж	51.093	745	4475	10279	24550	3379	7586	79
Расински Округ	у	180.811	2084	14863	39215	92290	10898	21184	277
	м	88.206	466	4545	18717	49355	5283	9688	152
	ж	92.605	1618	10318	20498	42935	5615	11496	125

Извор: Републички завод за статистику

Табела 5. Структура становништва према етничкој и националној припадности, попис 2022. године

	ГРАД КРУШЕВАЦ		РАСИНСКИ ОКРУГ	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	106.194	93,50	195817	96,10
Албанци	63	0,05	119	<0.05
Бошњаци	16	0,01	28	<0.05
Бугари	50	<0.05	84	<0.05
Буњевци	1	<0.05	2	<0.05
Власи	48	<0.05	50	<0.05
Горанци	11	<0.05	41	<0.05
Југословени	171	<0.05	263	<0.05
Мађари	17	<0.05	35	<0.05
Македонци	129	0,11	188	<0.05
Муслимани	10	0,008	47	0,02
Немци	5	<0.05	10	<0.05
Роми	2063	1,81	2725	0,013
Румуни	38	<0.05	67	<0.05
Руси	57	<0.05	103	<0.05
Русини	2	<0.05	2	<0.05
Словаци	6	<0.05	11	<0.05
Словенци	17	<0.05	23	<0.05
Украјинци	5	<0.05	16	<0.05
Хрвати	63	<0.05	103	<0.05
Црногорци	119	0,10	178	0,08
Остали	112	<0.05	250	<0.05
Неизјашњени и неопредељени	855	0,75	1469	0.007
Регионална припадност	15	<0.05	28	<0.05
Непознато	3515	3,09	5538	0,02
Укупно	113582	100	207197	100

Извор: Републички завод за статистику

Поред Срба, који броје 93,50% укупног становништва, на територији Крушевца живе и Роми (1,81%), а остатак становништва чине остале мањине које су заступљене са 4,69% у укупном броју становника града Крушевца.

Табела 6. Домаћинства према броју чланова, по попису 2022. године

	Број чланова домаћинства							Просечан број чланова домаћинства
	1	2	3	4	5	6 и више	Укупно	
Расински округ	19.003	20.578	13.424	11.117	5.572	5.140	74.834	3
Град Крушевац	10.552	11.341	7.809	6.433	2.901	2.452	41.488	3

Извор: Републички завод за статистику

2.2. Економска ситуација

Према степену развијености локалних самоуправа, град Крушевац је сврстан у другу групу градова и општина чији је степен развијености у распону од 80% до 100% републичког просека.

2.2.1. Привредни субјекти

На дан 30.06.2024. године своју делатност на територији града Крушевца обавља укупно 6.866 привредних субјеката (5.590 предузетничких радњи и 1.276 привредних друштава), што значи да је приметан тренд повећања.

Табела 7. Привредна друштва

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Активна	1.204	1.245	1.289	1.334	1.342	1.166	1.189	1.341	1.347	1.307	1.276
Новооснована	93	75	77	88	30	36	40	39	34	36	47
Брисана	28	19	22	33	16	23	12	18	28	52	72

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 8. Предузетници

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Активни	3.842	3.883	4.129	4.344	4.421	4.615	4.721	4.907	5.104	5.372	5.590
Новоосновани	649	679	637	678	352	310	208	297	360	363	288
Брисани	523	637	390	466	280	256	184	226	255	244	231

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

Табела 9. Привредни субјекти

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Активни	5.046	5.128	5.418	5.678	5.763	5.781	5.910	6.248	6.551	6.679	6.866
Новоосновани	742	754	714	766	382	346	248	336	394	399	335
Брисани	551	656	412	499	296	279	196	244	283	296	303

Извор података: Регистар привредних субјеката АПР

2.2.2. Индустрија

Крушевац је некада био снажан индустријски центар са посебно развијеном металопрерађивачком и хемијском индустријом. Да је главна карактеристика Крушевца била развијена индустрија сведоче и подаци о површинама под индустријским погонима (56 ха градски производни комплекси и 97,50 ха комплекси у приградској зони) и подаци о броју запослених у 16 индустријских предузећа (22.428 радника је 1990. године било запослено у индустрији, што је представљало више од половине укупног броја запослених). Период транзиције крушевачке привреде, обележен приватизацијом преко 30 фирми, довео је до пропадања великих друштвених система и проглашења технолошким вишком око 10.000 запослених.

Како је број индустријских радника у граду Крушевцу у периоду транзиције знатно опао, примарни циљ би требало да буде привлачење првенствено производно оријентисаног инвестиционог капитала који би био у функцији повећања броја запослених и повећања извоза.

Последњих година, привреда града Крушевца доживљава опоравак, што се огледа и у проширењу капацитета многих фирми, Coopertires, „Kromberg&Schubert“, „Lidl“, „Nepi“, „Henkel“ тако је број незапослених смањен.

Успешно дугогодишње спровођење мера активне политике запошљавања које Град спроводи, допринеле су да се број незапослених драстично смањено, што је такође допринело привлачењу нових инвеститора.

2.2.3. Пољопривреда

Пољопривреда је значајан сегмент укупне привредне активности града Крушевца. Од укупног броја становника Крушевца у руралном подручју живи 59.836 становника (52,68%). Просечна густина насељености је 133 становника/км². Коришћено пољопривредно земљиште је површине 31.986 ха, а под шумама је 27.421,80 ха. У структури пољопривредних површина доминирају оранице и баште са 22.317 ха, затим следе ливаде и пашњаци са 5.185 ха, воћњаци са 1.831 ха, виногради 1.956 ха и остало 697 ха.. Град Крушевац има укупно 12.667 пољопривредних газдинстава, од чега је 6.867 регистрованих.

Крушевац има дугогодишњу традицију у развоју сточарства, ратарства, повртарства, воћарства, воћних садница, лозних калемова, винове лозе и садница ружа, цвећа и украсног биља, што представља добру подлогу за даље улагање у њен развој.

2.2.4. Трговина

Трговинска делатност заузима значајно место међу привредним субјектима који послују на територији Крушевца.

Најзначајнији већи трговински ланци који обављају своју делатност на територији Крушевца су ДИС, ИДЕА, Рода центар, Макси, ЛИДЛ, НЕПИ, Уради сам, GOMEX, Woby haus, Univerexport, Apan marketi, Златан траг и Леон маркет.

2.2.5. Спољнотрговинска робна размена Расинског округа и Града Крушевца за период јануар-септембар 2024.године

Према подацима ПКС РПК Крушевац за период јануар – септембар 2024.г. спољнотрговинска размена Расинског округа износи 634.5 милиона евра, у поређењу са истим периодом у 2023.г. , спољнотрговинска размена већа за 4.7%.

Вредност извезене робе за период јануар – септембар 2024.г. износи 342.7 милиона еура и у односу на исти период 2023.г. извоз је смањен за 0.6%. Укупан увоз Расинског округа за првих девет месеци 2024. г. износи 291.9 милиона еура и у односу на исти период 2023.г. увоз је повећан за 11.7%.

У Расинском округу у за период јануар – септембар 2024. г. остварен је суфицит у износу од 50.8 милиона еура. Покривеност извоза увозом износи 117.4 милиона евра.

Табела 10. Преглед спољнотрговинске робне размене по општинама за период јануар – септембар 2024. г.
у милионима евра

Шиф	Општине	Извоз		Увоз		Удео у укупном извозу у %	Удео у укупном увозу у %		Размена		Нето извоз	Покривеност увоза извозом
		2024	Индекс	2024	Индекс	2024	2023	2024	2024	Индекс	2024	2024
	УКУПНО:	342.7	99.4	291.9	111.7	100.0	100.0	100.0	634.5	104.7	50.8	117.4
70670	Крушевац	255.5	106.4	235.9	113.5	74.6	79.5	80.8	491.4	109.7	19.6	108.3
71170	Трстеник	37.7	76.7	32.9	101.2	11.0	12.4	11.3	70.6	86.5	4.8	114.7
70017	Александровац	17.9	79.7	10.4	102.1	5.2	3.9	3.6	28.3	86.7	7.5	172.1
70343	Брус	17.3	110.4	5.0	117.5	5.0	1.6	1.7	22.3	111.9	12.3	344.3
70378	Варварин	11.9	87.2	4.6	142.8	3.5	1.2	1.6	16.4	97.7	7.3	260.8
71196	Ћићевац	2.3	62.1	3.0	89.0	0.7	1.3	1.0	5.4	74.9	-0.7	76.2

У спољнотрговинској размени округа за период јануар - септембар 2024.г. години, највеће учешће имају привредна друштва из Крушевца која су од укупног извоза за 9 месеци извела 74.6%, затим из Трстеника 11%, Александровца 5.2%.

2.2.6. Стање на тржишту рада

Стање на тржишту рада карактеришу: неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непосредовање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама.

2.2.6.1. Кретање незапослености

Табела 11. Кретање незапослености, на дан 31.10.2024.

Незапослени	Град Крушевац	Расински округ
Укупно	6.682	14.707
Жене	4.053	8.616
Мушкарци	2.629	6.091

Извор: Национална служба за запошљавање

Незапосленост жена у граду Крушевцу и даље је израженија од незапослености мушкараца.

Табела 12. Полна структура незапослених лица у граду Крушевцу, по годинама

Незапослена лица	Новембар 2018	Новембар 2019	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024
Укупно	11.748	10.435	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682
Жене	57,44%	59,07%	58%	59%	60%	60%	60%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 13. Незапослена лица по полу и годинама старости у граду Крушевцу, на дан 31.10.2024. године

Године старости	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
15-19	136	60
20-24	394	233
25-29	532	327
30-34	538	385
35-39	658	446
40-44	761	496
45-49	883	532
50-54	919	549
55-59	952	544
60-64	909	481
Укупно	6.682	4.053

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 14. Структура незапослених према полу, децембар 2023 -удео у Расинском округу и Републици Србији

		Град Крушевац	Удео у Расинском округу (%)	Удео у Републици Србији (%)
Незапослени – укупно		6.682	45%	1,8%
Незапослени – жене	Број	4.053	49%	2%
	%	60%		
Незапослени – мушкарци	Број	2.629	45%	1.7%
	%	40%		

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 15. Број и полна структура незапослених у граду Крушевцу, по годинама

	Новембар 2018	Новембар 2019	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024
Незапослени – укупно	11.748	10.435	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682
Незапослени – жене	6.748	6.164	5.925	5.221	4.829	4.592	4.053
Незапослени - мушкарци	5.000	4.271	4.229	3.530	3.162	2.982	2.629

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 20. Дугорочна незапосленост

Незапосленост	Новембар 2017	Новембар 2018	Новембар 2019	Новембар 2020	Новембар 2021	Новембар 2022	Децембар 2023	Октобар 2024
Укупно незапослени	13.605	11.748	10.435	10.154	8.751	7.991	7.574	6.682
Незапосленост младих 15-24 година	9,98%	8,9%	8,79%	10%	8,5%	8,5%	8,4%	7,9%
Незапослени старији од 50 година	29,25%	31,53%	33,54%	33,90%	37,35%	39%	39,8%	41,60%
Дугорочно незапослени (преко 12 месеци)	75,94%	72,81%	70,92%	68,71%	68,43%	68,89%	69,1%	70,41%

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 21. Незапослена лица по полу и дужини тражења посла у граду Крушевцу, на дан 31.10.2024. године

Дужина тражења посла	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
До 3 месеца	790	457
3 до 6 месеци	524	290
6 до 9 месеци	319	185
9 до 12 месеци	344	180
1 до 2 године	867	507
2 до 3 године	485	280
3 до 5 година	731	442
5 до 8 година	637	423
8 до 10 година	368	212
Преко 10 година	1617	1077
Укупно	6682	4053

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 22. Незапосленост према степену стручне спреме у граду Крушевцу, на дан 31.10.2024. године

Број незапослених	Степен стручне спреме										
	Без сс	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Укупно	114	1538	310	1455	2079	50	473	275	386	1	1
Жене	71	831	191	745	1369	124	366	194	265	3	1

Извор: Национална служба за запошљавање

2.2.6.2. Запосленост и кретање запослености

Према подацима Републичког завода за статистику, Крушевац има 40.986 запослених лица (2024/ III квартал).

Табела 23. Запосленост у граду, округу и на републичком нивоу, годишњи просек 2023. године

	2013.	2014.	2015.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Град Крушевац	24.428	23.862	29.678	30.535	31.611	30.606	33.286	35.165	40.192	40.324
Расински округ	44.017	42.714	54.359	55.254	56.499	61.500	57.979	59.496	68.509	68.700
Република Србија	1715163	1697686	1989617	2062588	2131079	2173135	2215475	2273591	2360588	2367704

Извор: Републички завод за статистику

Табела 24. Број запослених лица по делатностима на нивоу града - годишњи просек 2022. године

Делатности	Број запослених
Пољопривреда, шумарство и рибарство	361
Рударство	25
Прерађивачка индустрија	10442
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	429
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	613
Грађевинарство	2175
Трговина на велико и мало и поправка м.возила	5295
Саобраћај и складиштење	1450
Услуге смештаја и исхране	1245
Информације и комуникације	436
Финансијска делатност и осигурање	609
Пословање некретнинама	242
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности	1229
Администрација и помоћне услужне делатности	914
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1725
Образовање	2316
Здравствена и социјална заштита	3914
Уметност, забава и рекреација	617
Остале услужне делатности	612
Укупно - запослени у правним лицима	26774
Од тога: Предузетници (лица која сама обављају дел.) и запослени код њих	7877
Регистровани индивидуални пољопривредници	1383

Извор: Републички завод за статистику

Највећи број запослених, од укупног броја запослених, је у прерађивачкој индустрији (10442 лица), а значајан број запослених је и у сектору трговине.

2.2.6.3. Просечне зараде

Табела 25. Просечне зараде по запосленима у РСД, август 2024. године

	Град Крушевац	Расински округ	Република Србија
Просечна бруто зарада (са порезом и доприносима)	118.937	111.764	132.783
Просечна нето зарада (без пореза и доприноса)	85.881	80.782	96.115

Извор: Републички завод за статистику

II ПЛАН АКТИВНОСТИ

Циљеви и приоритети

Циљеви активне политике запошљавања у граду Крушевцу 2025. године усмерени су на повећање запослености.

III ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Одлуком о буџету града Крушевца за 2025.годину опредељено је 26.600.000,00 динара за спровођење мера запошљавања, од чега ће 1.500.000,00 бити издвојено за програм „ХЕЛП“ за учествовање Града у суфинансирању пројекта „Помоћ при запошљавању и samozapoшљавању угрожених група. За спровођење осталих програма које ће Град да спроводи у 2025.години издвојено је 25.100.000,00 динара, где ће 4.100.000,00 динара бити издвојена на име пренетих обавеза ЛАПЗ-а из 2024.године за програме «Стручна пракса 2024», «Приправници 2024» и «Стицање практичних знања 2024», а 21.000.000,00 динара за следеће програме:

1. Субвенција за samozapoшљавање
2. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих-
Нова радна места
3. Програм јавних радова
4. Програм стручне праксе
5. Програм стицања практичних знања
6. Програм приправници

- **Субвенција за samozapoшљавање**

Подршка samozapoшљавању подразумевапружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за samozapoшљавање. Средства за samozapoшљавање у 2025. години одобраваће се у виду субвенције, у једнократном износу.

За реализацију програма „**Субвенција за samozapoшљавање**“ Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **10.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих- Нова радна места**

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима у једнократном износу.

За реализацију програма „**Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих**“, Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм јавних радова**

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

За реализацију програма „**Јавни радови**“, Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **4.000.000 динара**, а Национална служба ће пружити техничку подршку.

- **Програм стручне праксе**

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање- квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита када је то Законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

За реализацију програма „**Стручна пракса**“, Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм стицања практичних знања**

Програм стицања практичних знања подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова (у оквиру и изван струке).

За реализацију програма „**Стицање практичних знања**“, Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **2.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

- **Програм приправници**

Програм приправника за младе са високим образовањем - подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима. Програм се реализује уз заснивање радног односа.

За реализацију програма „Приправници“, Град Крушевац у 2025. години планира да издвоји **1.000.000 динара**. Уколико Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања одобри средства, укупан износ средстава намењен реализацији овог програма биће увећан.

Уколико планирана средства по програмима не буду утрошена током конкурса, средства ће бити преусмерена на програме са највише захтева, што ће бити регулисано Анексом споразума.

ХЕЛП (HELP)

Град Крушевац ће учествовати у суфинансирању пројекта „Помоћ при запошљавању и самозапошљавању угрожених група. Пројекат финансирају Шведска влада, преко Шведске агенције за међународни развој и сарадњу - Сидеа и градови и општине у којима се пројекат спроводи. Целокупан пројекат на територији Републике Србије се реализује у периоду од јула 2021. до јула 2025. године. Сходно томе, Град Крушевац и Хелп ће у току спровођења пројекта сарађивати, да пројекат доприноси смањењу сиромаштва, социјалној инклузији, инклузивном и одрживом економском развоју, пуној и продуктивној запослености, као и остваривању задовољавајућих услова рада за све, путем обезбеђивања побољшаног приступа тржишту рада и запошљавању. Економско оснаживање, нарочито у оквиру поменутих угрожених група, пресудан је фактор за њихову социјалну укљученост и активно учешће у друштву.

У оквиру пројекта у 2025.години биће подржано најмање 18 бизниса на територи Града Крушевца у њиховим намерама да започну или развију пословне делатности.

Подршка укључује:

- Донацију у опреми и/или материјалу за најмање 18 одабраних корисника, просечне вредности 2,100 евра;
- Радионице за подизање свести намењене локалном ромском становништву у вези са расположивим могућностима запошљавања у оквиру пројекта и у региону, које ће омогућити локална општина и друге интересне стране;
- Организација пословних и стручних обука према потребама корисника;
- Организација студијских посета на територији Србије;
- Услуге пословног менторинга.

Реализацију поменутих активности финансираће Хелп, путем донаторских средстава, и Град Крушевац. Град Крушевац ће у 2025. године учествовати у овој компоненти пројекта са финансијским средствима у укупном износу од 1.500.000,00 динара (30% од укупне донације).

IV ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања града Крушевца у 2025. години обавиће се из средстава буџета Града Крушевца за следеће програме:

- Субвенција за samozapošljavanje
- Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих
- Програм јавних радова
- Програм стручне праксе
- Програм стицања практичних знања
- Програм приправници

Уколико се буџетом Републике Србије одобре средства, укупан износ средстава намењен реализацији наведених програма и мера, биће увећан.

V НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ 2025.

Мере активне политике запошљавања по ЛАПЗ-у 2025.године, Град Крушевац планира да спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање - филијала Крушевац.

VI SWOT АНАЛИЗА НИВОА РИЗИКА НА ТРЖИШТУ РАДА

Применом SWOT анализе, све прикупљене информације о стању на тржишту рада и перспективама у интерном и екстерном економском и социјалном окружењу класификоване су у оквиру четири категорије: снаге, слабости, шансе и опасности. Анализа је усмерена на идентификовање унутрашњих и спољних фактора који имају позитиван или негативан утицај на остварење циља - повећање запошљавања.

Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
- Програм развоја Града Крушевца - Развијене институције за пружање подршке бизнису - Град Крушевац - седиште Расинског округа	- Неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, непоседавање одговарајућих знања и вештина и радног искуства незапослених лица, велико учешће жена у укупној незапослености
Шансе (Opportunities)	Опасности (Threats)
- Изградња индустријских зона као генератора нових радних места - Образовање радне снаге према потребама привреде - Долазак инвеститора - Изградња аутопута Појате-Прельина	- Одлив стручних кадрова

VII ИНДИКАТОРИ УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ АКТИВНИХ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА ЛАПЗ 2024. године

Град Крушевац и Национална служба за запошљавање – филијала Крушевац су током 2024. године спроводили активну политику запошљавања на основу Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2024. годину и закључених Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2024. годину бр. 404-822/2024-II од 03.07.2024.године, Споразума о техничкој сарадњи за 2024. годину бр. 404-1236/2024-II од 11.09.2024.године (у даљем тексту: Споразум), као и Анекса споразума о прерасподели средстава бр. 404-1758/2024-II од 19.11.2024.године

Споразумом о суфинансирању је било предвиђено издвајање укупно 33.333.333,43 динара за реализацију програма, од чега Град учествује са 51% или 17.000.000,00 динара, а Национална служба са 49% или 16.333.333,43 динара. Споразумом о техничкој сарадњи предвиђена је реализација програма Јавни радови за коју је Град издвојио 4.000.000,00 динара, а Национална служба је пружила техничку подршку. За финансирање Локалног акционог плана запошљавања града Крушевца за 2024. годину из буџета града је издвојено укупно 21.000.000,00 динара.

Споразумима је предвиђена реализација локалног плана запошљавања кроз пет мера:

1. Програм јавних радова
2. Субвенција послодавцима за запошљавање лица из категорије теже запошљивих
3. Субвенција за samozapošljavanje,
4. Програм стицања практичних знања,
5. Програм стручне праксе,
6. Програм приправника.

По закључењу Споразума, расписани су Јавни позиви. Програм јавних радова је био расписан од 13.09.2024.године до 20.09.2024.године. Јавни позиви за програме Samozapošljavanje, Стручна пракса, Стицања практичних знања и Нова радна места-запошљавање лица из категорије теже запошљивих расписани су 22.07.2024.године и трајали су у док се средства не утроше или најкасније до 31.10.2024. године, док је програм samozapošljavanja трајао до 22.08.2024.године.

Реализација програма ЛАПЗ 2024 још увек је у току. На дан 29.11.2024.године, стање је следеће :

За програм јавних радова, укупно је било издвојено 4.000.000,00 динара, где је учешће Града износило 100%, а Национална служба је пружила техничку подршку. По јавном позиву, поднете су две пријаве за ангажовање 25 лица.

Средства намењена за организовање спровођења јавних радова користе се за:

- исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 47.000,00 динара по лицу, на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, увећану за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање; наведена накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;
- накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу, у свим областима, једнократно, у висини од:
 - о 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају месец дана,
 - о 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају два месеца,
 - о 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају три и четири месеца;

- накнаду трошкова обуке: у зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, у току првог месеца спровођења јавних радова може се организовати обука, по интерном програму послодавца или програму образовне установе, односно за лица ангажована код послодавца – пружаоца услуга социјалне заштите, у складу са законом; по завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао јавно признати организатор активности образовања одраслих; послодавцу – извођачу јавног рада, односно образовној установи, исплаћују се средства у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку и којем је издата потврда о стеченим компетенцијама; накнада трошкова обуке не може бити исплаћена за лица која су у претходном периоду већ завршила предвиђену обуку; Национална служба процењује оправданост потребе за обуком, уколико исто није регулисано законом.

За **програма самозапошљавање**, по закључењу Анекса Споразума, Град Крушевац је издвојио средства у износу од 11.924.976,28 динара а Национална служба 11.457.300,15 динара, те су укупно издвојена средства за ову меру износила 23.382.306,43 динара.

Субвенција за самозапошљавање додељује се у једнократном износу од 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за незапослене особе са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва, уколико оснивач заснива у њему радни однос.

По јавном позиву, поднет је 101 захтева, од којих 20 затева није испунило услове Јавног позива. У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Број лица-одлука	Износ средстава-одлука	Број лица-уговори	Износ средстава-уговори	Ж / М
I	11.09.24.	58	17.400.000,00	56	16.800.000,00	28ж/28м
II	14.11.24.	2	600.000,00	?	?	ж/м
III	21.11.24.	19	5.730.000,00	?	?	ж/м
Укупно:		79	23.730.000,00	56 ?	16.800.000,00?	28ж/28м

Напомена: Уговори из Прве и Друге одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2024.године

Све субвенције по програму Самозапошљавања биће исплаћење до краја 2024.године.

Предузетничке радње које су основане кроз овај програм 95% баве се производном делатношћу (производњом предмета од дрвета, одеће, намештаја, торти и колача)

За **програма доделе субвенција за запошљавање теже запошљивих лица – нова радна места**, укупно је издвојено 3.072.000,00 динара, где је учешће Града износи 51 % или 1.566.720,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.505.280,00 динара.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) према месту запошљавања лица, а у складу са важећом уредбом Владе Републике Србије и износи:

- 230.000,00 динара по лицу, односно 276.000,00 динара за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС

По јавном позиву поднето је укупно 4 захтева за 5 лица. Од два захтева послодавци су одустали. По захтевима који су испунили услове јавног позива, у складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији :

Одлука	Датум Одлуке	Бр. послодаваца-одлука	Бр. лица-одлука	Износ средстава - одлука	Бр. Послодаваца-уговор	Бр. лица-уговор	Износ средстава-уговор	Ж / М
I	14.11.24.	2	2	506.000,00	?	?		ж/м
Укупно:								ж/м

Напомена: Уговори из Прве одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2024.године

Све субвенције по програму биће исплаћене до краја 2024.године.

За **програма стручне праксе**, по Анексу Споразума је укупно издано 4.540.026,91 динара где је учешће Града износило 51% или 2.315.413,72 динара а учешће Националне службе 49% тј. 2.224.613,19 динара. Укупно је било поднето 11 захтева за стручно оспособљавање 18 лица.

Током трајања програма стручне праксе Национална служба за запошљавање и Град ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћују средства у укупном месечном износу од:

- 30.000,00 динара за лица са средњим образовањем,
- 35.000,00 динара за лица са високим образовањем;
- врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

По захтевима који су испунили услове јавног позива, у складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији :

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж / М
I	11.09.24.	6	11	3.877.500,00	5	10	3.540.000,00	8ж/2м
II	21.11.24.	1	2	900.000,00	?	?		ж/м
укупно		7	13	4.777.500,00	5 ?	10 ?	?	8ж/2м

Напомена: Уговори из Прве одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2024.године

По овом програму у 2024.години исплаћена су средства у износу од **185.962,96** динара из Буџета града. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2025. години, због чега ће бити планирана финансијска средства из Буџета града у износу од **2.078.437,04** динара на име пренетих обавеза.

За програм **стицање практичних знања**, по Анексу Споразума је укупно издано 3.852.000,00 динара, где је учешће Града износило 51% или 1.950.750,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј. 1.874.250 динара. По јавном позиву поднето је 14 захтева за 24 лица.

Послодавцу који је засновао радни однос са незапосленим лицем за време стицања знања и вештина за рад, Национална служба и Град рефундирају послодавцу на месечном нивоу нето минималну зараду (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању од 3 или 6 месеци (у зависности од врсте радног односа).

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- одлука	Износ средстава- одлука	Бр. послодаваца- одлука	Бр.лица- уговор	Износ средстава- уговор	Ж/М
I	11.09.24.	8	8	3.600.000,00	6	6	2.700.000,00	3ж/3м
II	14.11.24.	3	3	1.125.000,00	?	?		ж/м
Укупно:		11	11	4.725.000,00	?	?		ж/м

Напомена: Уговори из Друге одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2024.године

Укупно исплаћена средства у 2024.години за реализацију програма стицање практичних знања износе **8.582,58** динара из градског буџета. Исплата средстава послодавцима се врши на 6, 9 или 12 месеци и наставиће се у 2025. години, због чега ће бити планирана финансијска средства из Буџета града у износу од **1.942.167,42** динара на име пренетих обавеза у 2025. години.

За програм Приправника, по Анексу Споразума је укупно било издвојено 1.080.000,00 динара, где је учешће Града износило 51% или 550.800,00 динара, а учешће Националне службе 49% тј 529.200,00 динара. По Јавном позиву за програм Приправника са високим нивоом квалификација, поднет је 1 захтева за 1 лице.

У складу са расположивим средствима, донете су одлуке и закључени уговори према следећој спецификацији:

Одлука	Датум одлуке	Бр. ослодаваца-одлука	Бр. лица-одлука	Износ - одлука	Бр. ослодаваца-уговор	Бр. лица-уговор	Износ а-уговор	Ж/М
I	14.11.24.	1	1	1.080.000,00				Ж/М
Укупно:		1	1	1.080.000,00	?	?		Ж/М

Напомена: Уговори из Прве одлуке имају рок за закључење до краја децембра 2024.године

Укупно сви програми ЛАПЗ 2024

Број запослених лица	Износ средстава- уговор (Град и НСЗ)	Износ средстава- уговор (Град)	Ж/М
72	23.040.000,00	11.750.000,00	39 / 33 (54% жене)

Напомена: До краја децембра 2024.године чека се закључење уговора за 29 лица у укупном износу од 9.941.000,00 динара

ЛАПЗ 2023

Укупно исплаћена средства из градског буџета у 2024.години на име пренетих обавеза ЛАПЗ-а из 2023.године по програмима:

– „Стручна пракса 2023“ – 1.246.142,63 динара

– „Стицање практичних знања 2023“ – 853.332,77 динара

Укупно: 2.099.475,40 динара

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА КРУШЕВЦА

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Иван Манојловић